

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Sectio IV. De Confessionis ministro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

SECTIO IV.

DE

CONFESSIONIS MINISTRO.

Circa ministrum autem hujus Sacramenti declarat sancta Synodus, falsas esse & a veritate Evangelii penitus alienas doctrinas omnes, quæ ad alios quosvis homines præter Episcopos & Sacerdotes clavium ministerium perniciose extendunt; putantes verba illa Domini: Quæcumque alligaveritis super terram, erunt alligata & in cælo, & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in cælo; & quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt: ad omnes Christi fideles indifferenter & promiscue contra institutionem hujus Sacramenti ita esse dicta, ut quivis habeat potestatem remittendi peccata; publica quidem per correptionem, si correptus acquieverit, secreta vero per spontaneam confessionem cuicumque factam. Docet quoque etiam Sacerdotes, qui peccato mortali tenentur, per virtutem Spiritus sancti in ordinatione collatam, tamquam Christi ministros functionem remittendi peccata exercere; eosque prave sentire, qui in malis Sacerdotibus hanc potestatem non esse contendunt. Reflexionum

CAPUT

CAPUT I.

*Confessionis Minister quis & qualis esse
debeat.*

Confessionis Ministerium solis Sacerdotibus competere ex Christi verbis (*Joan. 20.*) & Tridentini Concilii definitione discimus. Nec tamen obvius quivis Sacerdos exercere istud ministerium valet; speciali jurisdictione est opus, quam extra necessitatis casum, seu mortis articulum, nulli nisi in examine satis tentato, ac approbato Ecclesia confert. Potestatem equidem clavium sua in ordinatione quilibet Sacerdos accipit; hæc tamen ordinis potestas, a scholis physica dicta, adhuc alia morali, antequam in actum secundum exeat, perfici oportet, & compleri. Idque contingit, cum Sacerdos quidam aptus inventus ad officium promovetur puta parochiale, Episcopale &c. cui spiritalis Jurisdictionis potestas de jure est adnexa, vel cum specialem licentiam ab Ordinario accipit, ad excipiendes tali tempore, aut tali loco Diæcesanorum Confessiones. Unde duplex distingui Jurisdictio potest, una *ordinaria*, quæ Episcopis in suos diæcesanos, Parochis in parochianos, & Regularium Prælati in suos Religiosos competit; alia *delegata*, quæ cæteris sive sæcularibus sive regularibus, quos Episcopus approbavit, in sublevamen Pastorum fuit collata. Amplior illa atque ab Episcopo extra suam diæcesim, aut Parocho extra parochiam circa suos penitentes exercetur; restrictior ista, & ultra, quam confessionis formula sonat, extendi nequit.

Multi

Multa subtilia circa jurisdictionis originem, extensionem & usum nonnulli Regulares sunt commenti, quorum tamen opinandi licentiam nendum Tridentinum Concilium (*Sess. 32. c. 15.*), sed & posteriores summi Pontifices reprobaverunt. Potiora, quæ ex illorum Decretis eruuntur, & in quæ sanior Doctorum pars consentit, circa jurisdictionem sacramentalem hic adnotari con- fectaria debent.

1. Nullus Sacerdos sive sæcularis, sive re- gularis sæcularium etiam Sacerdotum excipere valide confessiones potest, nisi vel curatum Be- neficium, vel specialem approbationem, atque licentiam ab Episcopo loci acceperit (a).

2. Sacerdotes etiam regulares, utut aliunde docti, si tamen ab Episcopo ex causa quadam sive justa, sive injusta repulsam sint passi, ab- solvere valide non possunt, hocque si attentent, excommunicationem, & irregularitatem incur- runt (b).

3. Ne

(a) Ante Tridentinum Parochi, quos voluere, Sa- cerdotes regulares ab Episcopo nondum appro- batos tempore præprimis paschali ad excipiendas suorum parochianorum confessiones advocabant. Cui privilegio per Tridentini Decretum expresse fuit derogatum. Hæc quoque ab Alexandro VII. condemnata fuit propositio: *Qui Beneficium cu- ratum habent, possunt sibi eligere in Confessarium simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordina- rio.* Num. 16.

(b) Etiam Professores, ac Doctores Theologiæ coram Ordinario, in cujus Diocesi sæcularium confessiones excipere volunt, sese sistere debent,

ac

3. Ne temere Judicis officium Sacerdos exerceat, eam de sua jurisdictione certitudinem debet habere, quæ prudens dubium excludat. Unde jurisdictio non mere præsumpta, aut minus probabilis sufficit; sed actu obtenta, ac moraliter certa requiritur.

4. Cum

ac licentiam ab illo obtinere; nec anteriora, obpote revocata, eisdem privilegia profunt. Unde sequentes, quas Alexander VII. annis 1659, et 1665. prohibuit, notandæ sunt propositiones: *Ubi Concilium Tridentinum est receptum, non possunt Episcopi restringere vel limitare approbationes, quas Regularibus concedunt ad confessiones audiendas, neque illas ulla ex causa revocare; quinimo Ordinum mendicantium Religiosi ad eas approbationes obtinendas non tenentur, Et si ab Episcopis Religiosi non approbentur, rejectio illa valet tantum, ac si approbatio concessa fuisset. Item Regulares Ordinum mendicantium semel approbati ab Episcopo ad Confessiones audiendas in sua diocesi, habentur approbati in aliis, nec nova Episcoporum indigent approbatione. In Decreto ad Episcopos Andegavens. Item: Satisfacit præcepto omnia confessionis, qui confitetur Regulari Episcopo præsentato, sed ab eo injuste reprobato. Num. 13. Item: Regulares possunt in foro conscientia sui privilegiis suis, quæ sunt expresse revocata per Concilium Tridentinum. Num. 36. Cum autem Tridentinum ad sæcularium dumtaxat confessiones excipiendas Episcoporum approbationem necessariam decernat, suorum Confratrum, imo juxta declarationem Clementis X. etiam sæcularium domesticorum, intra monasterii septa habitantium confessiones audire possunt Regulares, qui a suo Prælate approbati fuere, ac ad hoc destinati.*

4. Cum Sacerdos hæreticus, schismaticus, excommunicatus, suspensus, irregularis, degradatus omni spirituali careat jurisdictione, venientes ad se pœnitentes absolvere, nec valide nec licite potest. Aliter pro necessitatis casu esse decidendum, ex supra dictis patet.

5. Jurisdictionem vel numquam valide obtentam, vel denuo amissam nonnumquam in favorem pœnitentium pia mater Ecclesia supplet, dum nempe hi Sacerdoti confitentur, qui *titulum coloratum*, puta Beneficium curatum quidem sed invalide obtinuit, atque *communi* jam errore legitimus Confessarius creditur. Nec tamen habitualement, sed actualement dumtaxat, id est una cum actu transeuntem hujusmodi Confessarii jurisdictionem accipiunt, ac toties graviter peccant, quoties scientes, ac volentes eadem utuntur; quia non ad eorum malitiam fovendam, sed ad animarum salutem promovendam hic suppleri jurisdicctio censetur (a). Quodsi existi-

stinati. Ita omnes, quos nosco Doctores tenent. Vide in Bullario Constitutionem *Inscrutabili* Gregorii XV., & Constit. *Superna* Clementis X.

(a) Sed quid? Supletne etiam Ecclesia jurisdictionis defectum illo in Confessario, qui titulo carens *communi errore* legitimus Confessor creditur, qualis tamen vel ob simoniam, vel ob censuram occultam non est. Cl. Billuart affirmativam tenet, eamque a gravioribus Theologis defensatam sibi que probabiliorem asserit. Quia (inquit *Dissert.* 6. art. 4. §- 1.) *posito errore communi, etiam sine titulo colorato, quod talis habeat jurisdictionem;*

existimatus iste Confessarius nec Parochus nec Sacerdos esset, vel privato solum ex errore eundem quispiam Confessarium credidisset, omnes peractæ apud ipsum repetendæ forent confessiones; quia Ecclesia defectum primum suppleri non potest; alterum non vult; cum adeo graves, quæ ex communi, privato ex errore hauri sequantur inconvenientiæ.

Præter eam, quam modo exposuimus, jurisdictionis potestatem adhuc vitæ probitatem Confessarius habeat, est necessum; ne vitio ministrorum ipsum ministerium a Laicis vilipendatur. Christi Domini personam Confessarius gerit; omnibus proin, quæ specialius in Ostrillo fulgere, virtutibus coruscare Confessarius tenetur. *Discite a me* (inquit Salvator *Matth. 11.*) *quia mitis sum & humilis corde.* Præcipuæ quoque Confessoris virtutes sunt mansuetudo, atque humilitas; prior ex pœnitente confidentiam, atque sinceram confessionem eliciet: posterior ipsum Confessorem in officio continebit, atque efficiet, ut finem altiorem sibi præfigat, ad Deum frequenter confugiat, præsumptionem ac vanam gloriam propellat, nec ex vano hominum respectu quidquam a suo munere admittat alienum; cum autem mansuetudo ex charitate, & ex sui cognitione humilitas oriatur, charitate eminere, ac pleniorum suæ fragilitatis cognitionem acquirere inter primas Confessarii curas esse debet.

CAPUT

nem; si illam non suppleat Ecclesia, eadem omnino inconvenientia sequuntur, ac in præcedenti conclusione (de titulo colorato simul & errore communi) quibus obviare pariter impossibile est.

C A P U T II.

Præcipua Confessarii officia exponuntur.

Arduum Confessarii munus tria, videlicet Judicis, Doctoris, & Medici officia complectitur, quæ nisi continuo mente revolvat, se una cum suis pœnitentibus in præcipitium ager.

Ut *Judicis* officio rite Sacerdos fungatur, 1. Ad peccatorum genus, speciem, & numerum, ad circumstantias speciem mutantem, aggravantes, minuentes, excusantes advertere debet, hæcque si pœnitens quavis ex causa omiserit, ordinatis, ac mansuetis quæstiunculis ex illo elicere, ne necessaria integritate confessio destituatur, neve pœnitens, quæ gravia sunt, ceu levia spernat, ac imposterum liberius committat (a). 2. Quousque sua se jurisdictio extendat,

(a) Si pœnitentis peccatum, de quo tamen hic se non accusat, ex alterius confessione Confessor novit, ne sigillum violet, non debet de illo statim interrogare; sed de variis aliis, & inter hæc etiam de isto; dummodo non inusitatæ, ac impertinentes ejusmodi quæstiones videantur. Quod si pœnitens necdum talis peccati se reum fateatur, generice de integritate confessionis admonitus erit absolvendus, quia non magis alteri, quam huic credendum. Idem fere observandum si ex aliorum relatione pœnitentis peccatum innotuerit. Si vero ipse Confessarius peccantem vidit, hocque peccatum confessione nondum expiatum novit, ad exactius conscientiæ examen

dat, attendere tenetur, omnesque casus & summo Pontifici, & locorum Ordinariis reservatos, ne memoria elabatur, speciali in charta descriptos asservare. 3. Pœnitentis statum, & dispositionem explorata sibi habeat oportet, nec ullus absolvendus, qui sufficientia contritionis, & propositi signa non præbet, qualia non præbent, qui libere in proxima peccandi occasione morantur, qui apta eradicandis malis consuetudinibus remedia negligunt, quique in peccata sæpius confessa sæpius reincident.

Doctorem agere Confessarius obligatur 1. dum ille, qui confitetur, bonum malum, aut malum bonum erronee credit. 2. Cum confitendi modum, aut alia ad hoc Sacramentum requisita ignorat. 3. Cum fidei mysteria, aut alia quævis necessaria nesciat. Doctrinalem hanc instructionem impertiri Confessor non potest, qui Scripturæ testimonia, fidei dogmata, ac christianæ Ethicæ præcepta intime sibi perspecta non habet. Quamvis Confessariorum ignorantia christianæ plebi noceat, pluribus in locis, & præcipue in primæ partis primo Tractatu (pag. 10.) sufficienter ostendimus. Quid tandem de illorum, qui data opera rudes, vanos, ac mutos Confessarios quærunt, dispositione sentiendum, quilibet prudens facile intelliget.

Medici

pœnitens est obligandus, & usque dum sese excuset differenda absolutio. Sed hic quoque magna discretione, & circumspectione est incedendum; ne odiosa nimium confessio reddatur.

Præcipua Confessarii officia &c. 467

Medici munus Confessarius explet, dum peccatorum antidota, & salutaria, quæ relapsum impediunt, remedia pœnitenti suggerit. Non arbitraria, aut supererogatoria, sed necessaria sæpe est ista medicinalis suggestio. Per annos plurimos miseri pravis habitibus quasi incrustati vivunt, suisque tandem in peccatis moriuntur, quia nullum, qui eorum vulneribus mederetur, Confessarium habuere. Annosi consuetudinarii de prioribus confessionibus interrogati, multoties nec unicum, quod Confessarius inculcasset, recensere remedium possunt, aut nonnisi quædam vaga, & generica; quæ tamen non magis, quam illa universalialia circumforaneorum medicamina profunt. Specialia remedia pluribus in locis, & præcipue in Tractatu de peccatis suppetitavimus. Hisque plura ac præstantiora facile inveniet, qui in sacra Scriptura, sanctorum Patrum, & Ascetarum libris sedulo eadem conquiret. Væ communitati; in cuius ignavum Pastorem aut Curatorem illud cadit: *Ipsi pastores ignoraverunt* (Isa. 56.)! Porro antequam singularia pœnitenti remedia præbeantur, peccati radices, omnesque loci, temporis &c. circumstantias esse pensandas, jam alibi diximus.

CAPUT III.

Stricta Confessarii ad sigillum obligatio.

Eam, quam multi in confessione sentiunt, difficultatem sigillum lenit, gravis nempe obligatio servandi sub secreto omnia, quae in confessione fuere cognita. Obligatio haec ex iure naturali, divino, & ecclesiastico manat; res enim majoris momenti soli amico conceditur, & fideli silentio esse premendas sana ratio dicitur, idque respectu confessionis Christus voluit, ne haec fidelibus nimis redderetur odiosa. Unde de in sacramentalis sigilli violatores gravissimis poenis suspensionis, depositionis, degradationis de Ecclesia animadvertit. Et quidem iuste, quoniam siquidem, qui sigillum violat, iniustitiam, & sacrilegii peccatum committit, quod nunquam ex materia, sed sola inculpabili inadvertentia potest alleviari.

In nullo proin casu aliquod peccatum, etiam veniale, in confessione auditum, sive directe, sive indirecte manifestare alteri Confessarius potest, nec umquam scientia ibidem acquisita licite nisi *Directe* manifestaret, qui unum peccatum grave in genere, vel quoddam veniale in specie coram alio, vel coram ipso poenitente non petita prius, & obtenta ab illo licentia, etiam ob finem bonum denuo recenseret: *indirecte*, qui aliquid facit, vel omittit, ex quo minorem aestimationem poenitentis colligere, ac prudenter suspicari homines possunt. In casu, quo Confessarius peccatum,

100

tum, quod in Reipublicæ damnum vergeret, proxime perpetrandum ex confessione sciret, posset quidem ob instans periculum ad vigilantiam aut Prætores, aut Principem hortari, adeo tamen caute, ut nullo modo vel criminis auctor, vel complices valeant cognosci. Quodsi cautelam hanc circumstantiæ non admittant, potius tacere, quam indirecte sigillum frangere Confessor deberet; quia non pro ejusmodi malis averrendis, sed pro bono animarum instituta Confessio fuit (a).

Nædum peccata, sed & alii, qui Confessario ex confessione innotuere, nævi sive naturales, sive morales sacramentali sub sigillo cadunt; quia horum pro palatio sicut erubescerentiam, aut damnum in pœnitente causat, ita & odiosam confessionem reddit. Hacque sigilli obligatione non solum Confessarius verus, sed & fictus, sicut & interpret, omnesque illi, qui de confessione quidquam adstantes audierunt, vel in scheda legerunt, stringuntur; quia eadem, quæ de Confessario, etiam de his ratio valet.

Pœnitens, qui bona Confessarii Consilia præcepta coram aliis absque gravi causa enarrat, non quidem sacramentale, sed naturale secretum ingra-

(a) Huc spectat anno 1682. damnata propositio: *Sicentia ex confessione acquisita, modo fiat sine directa, aut indirecta revelatione & gravamine pœnitentis, uti licet, si aliud multo gravius ex non usu sequatur, in cujus comparatione prius merito contemnat.*

ingratus violat; hac quippe ratione odibilem aliis sæpe Confessarium reddit, malumque pro bono rependit, quæ iniquitas est maxima. Quod si tamen Confessarius muneris sui oblitus ad illicita pertrahere pœnitentem attentaret, hæc iniqua illius consilia vel præcepta non publice recensere, aut mulierculis narrare; sed recto Confessarii nomine alteri cuidam cordato viro exponere pœnitens posset, quidque hac in re agendum sit ab illo discere (a).

SECTIO

(a) Si tactibus, verbis, vel scriptis, in confessionalis traditis pœnitentem ad venerea Confessarii sollicitaret, non solum apud virum discretum consilium petere, sed insuper ad Ordinarium, vel regularem Superiorem sollicitantem deferre juxta Gregorii XV. & Benedicti XIV. Decretum pœnitens teneretur, ne lupus sub ovina pelle latens plures incautas oviculas discerpatur. In veris germaniæ Dioccesibus Bullas has usque receptas non fuisse multi Auctores testantur. Sed quidquid de non receptione sit; personæ sollicitæ qualitatem, aliasque circumstantias cavendâs esse plerique docent, ne forte damnum magis, quam ex sollicitatione timebatur, præcipiti ex denunciatione malum sequatur. Hæc duæ, quas Alexander VII. damnavit, propositiones sunt notandæ, quæ ita habent: *Confessarius, qui in sacramentali confessione tribuit pœnitenti chartam postea legendam, in qua ad venerem sollicitat non censetur sollicitasse in confessione, ac proinde non est denunciandus. Num. 16. Modus evadendi obligationem denunciandæ sollicitationis est, si sollicitatus confiteatur cum sollicitante, hoc potest eum absolvere absque onere denunciandi. Num. 7.*